

Lengyel János
 egyetemi tanársegéd
 ZMNE, Haditechnikai Tanszék

A GAZDASÁGMOZGÓSÍTÁS KAPCSOLATA A HONVÉDELEMMEL.

A gazdaságmozgósítás feladata a minősített időszakos ellátás biztosítása és a felkészítési időszakos tervezés végrehajtása. A cikk fogalmi meghatározáson, feladatrendszeren és tervezési módszeren keresztül mutatja be a gazdaságmozgósítás helyét az igazgatási rendszerben és kapcsolatát a Magyar Honvédséggel.

Napjaink rohamosan változó nemzetgazdasági viszonyai között a gazdaság és a honvédség kapcsolati rendszere alapvető változásokon megy keresztül. Az elmúlt társadalmi rendszerben a tervutasításos gazdaságirányítás esetében az Országos Tervhivatal feladata volt a honvédelem erőforrás igényeinek beépítése a hosszú, közép és rövid időtartalmú tervciklusokba. A politikai és gazdasági függőség a Varsói Szerződés és a KGST meghatározta ipari, gazdasági irányultságunkat, fejlődési trendünket. A tervezésnek és az erőforrások biztosításának nem volt elvi akadály, de a gyakorlatban a finanszírozást az állam a rendelkezésére álló forrásokból nem tudta volna megfelelően biztosítani. A tervezés és a gyakorlati megvalósíthatóság kettőssége volt jellemző. Azonban 1989-től a politikai változások következtében az addigi tervezési rendszer megszűnt, gazdaságunkban a csökkenő állami tulajdon mellett megjelentek az új szervezeti egységek, gazdálkodó szervezetek, amelyek piaci helyzetük stabilizálásával, részesevé váltak megtartásukkal, gyakran az életben maradással küzdenek. Jelenleg ilyen körülmények között kell a Magyar Honvédséget működésben tartani, a honvédelmi törvényben meghatározott feladatokat biztosítani, valamint a honvédség és a gazdasági élet közötti kapcsolati rendszert átalakítani. Ez jelentős feladatot jelent a honvédelem és ezen belül a honvédség vezetői számára. A gyorsan változó piaci környezetben a csökkenő értékű finanszírozás mellett a feladatok végrehajtása fokozatosan nehezebbé válik és nagyon félé, hogy egy határérték átlépését követően a Magyar Honvédség feladatait nem lesz képes az elvárt szinten ellátni.

E kissé hosszúra nyúlt bevezetőt követően fogjunk bele a gazdaságmozgósítás elméleti ismeretek tárgyalásába.

Először felmerül bennünk a kérdés, tulajdonképpen mi a gazdaságmozgósítás, milyen időszakban és miért van szükség rá, milyen kapcsolata van a honvédséggel? A már meglévő ismereteink és tapasztalataink alapján többé-kevésbé meg tudnánk felelni a feltett kérdésekre, de legtöbbünk szakterületeinkből adódóan a katonaszemzőgéből próbálna a kérdésekre megválaszolni. Ezért javaslom, hogy a honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény és a 1041/1994 (V.31.) nemzetgazdaságvédelmi felkészítésének tervezéséről és a védelmi célú tartalékolási tevékenységről szóló kormányhatározat fogalmait és útmutatásait követve próbáljuk feltérképezni a gazdaságmozgósítás rendszerét.

A honvédelmi törvény pontokba szedve határozza meg a Magyar Honvédség és a közigazgatási szervek védelmi felkészítéssel és védelemmel kapcsolatos feladatait mind béke mind pedig minősített időszakban. Ezeknek a feladatoknak a végrehajtása az országmozgósítás rendszerének működését biztosítja, amelynek feladata az ország összes forrásainak (nemzetgazdaság, humán erőforrások, anyagi javak, különböző tartalékok) felmérése, nyilvántartása és szükség esetén igénybevételének biztosítása. Ennek a hatalmas intézménynek meghatározó fontosságú ága a gazdaságmozgósítás.

A törvény I. fejezetét pontról-pontra követve fokozatosan egymásra épülve találjuk meg a meghatározott feladatok végrehajtásáért felelős közigazgatási szerveket. Mielőtt azonban a végrehajtó szervekről beszélünk, ismerkedjünk meg a gazdaságmozgósítás fogalmával, feladataival, tervezési módszerével és a tervezésben érintettekkel.

A gazdaságmozgósítás kormánydöntéssel elrendelt nemzetgazdaság minősített időszaki működését biztosító rendszer, amelynek célja minősített időszakban a gazdaság működőképességének fenntartása, a honvédelemben résztvevő szervek és a

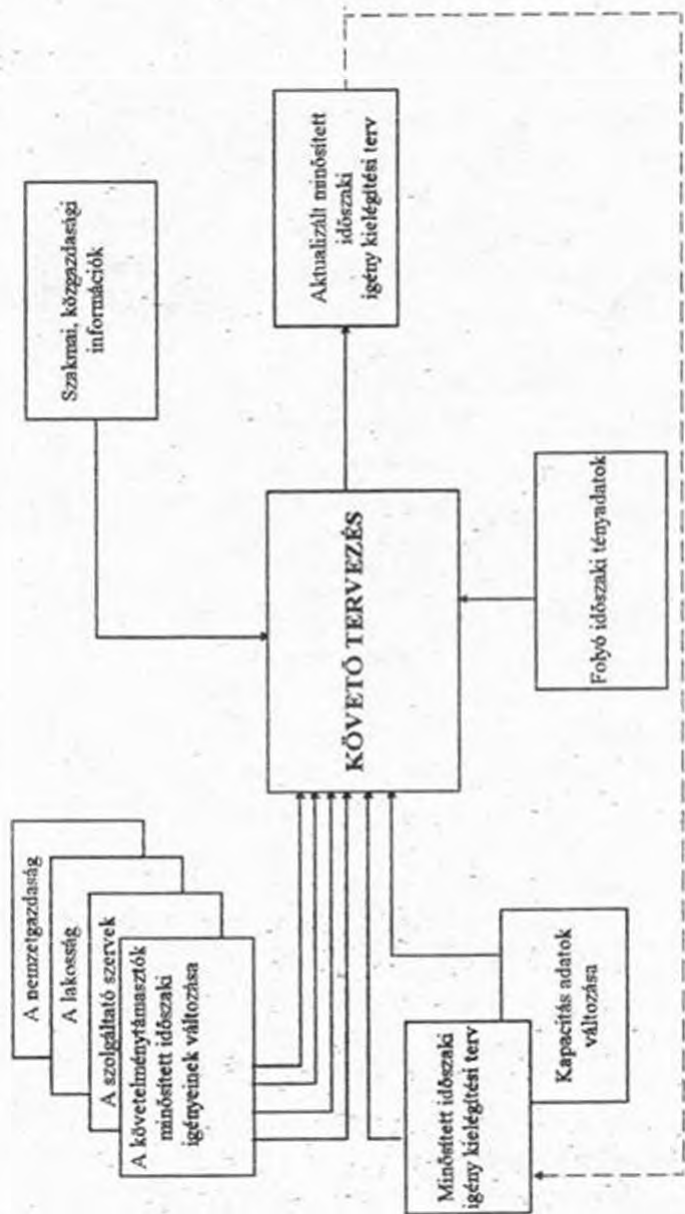
lakosság ellátásához szükséges mennyiségű erőforrások (anyagi javak, humán erőforrások, tárgyi és pénzeszközök) biztosítása. A cél magában foglalja a feladatokat is, amelyek fontossági sorrendben a következők:

1. központi és regionális irányítás, vezetés minősített időszaki biztosítása,
2. a nemzetgazdaság minősített időszaki működőképességének fenntartása,
3. a minősített időszaki feladatok végrehajtásában résztvevő szervezetek, kiemelten a Magyar Honvédség működőképességéhez szükséges anyagi javak és szolgáltatások többletének biztosítása,
4. a lakosság minősített időszaki ellátása, életének és biztonságának védelme,
5. nemzetközi gazdasági kapcsolatok lehetséges szintű fenntartása.

A fontossági sorrendből azt is láthatjuk, mely az a feladat, amelynek teljesítése meghatározza a soron következő célok elérhetőségét.

A gazdaságnozogtató feladatainak tervezése alapvetően a követő tervezés útján valósul meg (1. ábra). Ez azt jelenti, hogy a tervezés időpontjában rendelkezésre álló adatbázisok és a minősített időszakra beérkezett igények ismeretében kell megteremteni és összehangolni a szükségletek kielégítésének módjait. Mivel jelenleg még azonban a tervezés alapját szolgáló adatbázis egy-másfél éves lemaradásban van a nemzetgazdaság pillanatnyi teljesítőképességéhez képest, ezért gazdaságunkat jellemző gyors ütemű szerkezetváltások nem követhetők naprakészen. A jövőben, ha létrejön egy megfelelő teljesítményű és kiépítésű adatátviteli rendszer és a nemzetgazdaságunk stabilitása is nagyobb lesz, akkor a tervezés biztonsága is várhatóan nőni fog. Természetesen ezek kormányzati szintű feladatok, ennek boncolgatása helyett nézzük meg inkább, hogy a védelmi felkészítés tervezése tulajdonképpen mit is foglal magában:

- a nemzetgazdaságtól minősített és azt megelőző felkészülési időszakban igényelt erőforrások felmérését, kielégítés módjainak meghatározását az előzőekben említett követő tervezés módszereivel,
- a felmerülő igényekhez szükséges költségvetési kiadások fedezetének biztosítását, amely a minősített időszaki költségvetési átcsoportosítási javaslatok

J. ábra: A követő tervezés logikai vázlata

elkészítését, valamint a védelmi felkészítés folyó időszakai ráfordításainak tervezését foglalja magában.

A tervezés különböző helyi, megyei és országos hatáskörű szerveknél folyik egyidejűleg eltérő mélységben és részletességgel. Általánosságban elmondható, hogy helyi (önkormányzati) szinten teljes részletességgel elemi lebontásban (személyre, tárgyi eszközre), míg magasabb szinteken területi, országos átfedéssel készülnek az igény és kielégítési számvetések.

A tervezésben résztvevő szerveket a következőképpen lehet csoportosítani:

- követelménytámasztó szervek, amelyek elsődlegesen felelősek a minősített időszak feladatok végrehajtásáért. Ebbe a csoportba tartozik a Pénzügyminisztérium, az Igazságügy Minisztérium és a Belügyminisztérium mellett a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség mint fő követelménytámasztók,

- a második kategóriába tartoznak a felelős teljesítő szervek, amelyek a szakirányukba tartozó termékek és szolgáltatások biztosításáért elsődlegesen felelősek és más tervező-szolgáltató szervezetek felé követelménytámasztóként szerepelnek. Ide tartoznak a Földművelésügyi Minisztérium, Ipari és Kereskedelmi Minisztérium, Népjóléti Minisztérium, Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium, Művelődésügyi és Közoktatási Minisztérium, Közlekedési és Hírközlési Minisztérium, valamint a tervezést regionális szinteken megvalósító fővárosi, megyei, fővárosi kerületi, és helyi védelmi bizottságok,

- a harmadik csoportba azokat a szolgáltató szerveket soroljuk, amelyek területi vagy ágazati ellátás folytán a felelős teljesítő szervek részére a kiegészítő források szolgáltatását biztosítják. Ebbe a kategóriába ugyancsak a szakminisztériumokat soroljuk, azonban ebben az esetben a saját szakterületük oldaláról nyújtanak segítséget a feladatszabó minisztériumoknak (pl.: az ipari tárca a mezőgazdasági tárcanak nyújt segítséget a termeléshez, raktározáshoz szükséges eszközök biztosításának területén).

Végeredményképpen tehát az országos hatáskörű szervek egyszer követelménymásolatként, más esetben pedig szolgáltatóként szerepelnek.

A minősített időszakos ellátási felelősség oldaláról vizsgálva az erőforrások biztosításának tervezése két szinten, ágazati és területi szinteken történik, ezért ebből a szempontból vizsgálva megkülönböztetünk ágazati és területi tervező szerveket.

Az ágazati tervező szervekhez soroljuk azokat a miniszteriális és országos hatáskörű szervezeteket, amelyek vezetői felelősek a közvetlen irányításuk és felügyeletük alá tartozó gazdálkodó szervek, szakágazatok gazdaságmozgósítási feladatainak végrehajtásának biztosításáért.

Terrületi tervező szervek pedig az előzőekben a tervező szintek elemzésénél a felelős teljesítő szervek csoportjába sorolt fővárosi és megyei védelmi bizottságok.

Ez a kétszintű tervezési rendszer összefüggő egységet alkot, mivel a területi szintről érkező igények összesítését az ágazati tervező szervek (szaktárca) végzik, az ágazati szintű erőforrások (különböző termékek, szolgáltatások) igény kielégítési terveit pedig maguk az ágazati tervező szervek bontják le területi igényekre. Az ágazati és területi vonatkozásban összeállított tervezetek nemzetgazdasági szintű összesítésével a Pénzügyminisztérium mint fő koordinátor készíti el az erőforrások minősített időszakos igények kielégítési tervét.

Ezt az első nekifutásra kissé bonyolultnak tűnő szerkezeti kialakítást átgondolva világossá válik számunkra a feladatok összetettsége és nagyságrendje. Mindenképp fontos azonban, hogy az előzőekben tárgyaltakról alapvető ismereteink legyenek, hiszen ezek fognak segítségünkre lenni a későbbiek során a gazdaságmozgósítás és a honvédség kapcsolatának meghatározásánál.

A tervezési rendszer tömör ismertetését követően elemezni célszerű az igények kielégítésének lehetséges módjait, már csak azért is, mert a Magyar Honvédség is ezekből a forrásokból tudja biztosítani minősített időszakos működési feltételeit.

Még mielőtt azonban a források tárgyalásába kezdenénk eddigi hiányosságot pótolva célszerű összefoglaló jelleggel a minősített időszakokról is beszélünk.

Az Alkotmány a minősített időszakok három típusát különbözteti meg, amikor is lehetőség nyílik a kivételes jogrend és a fegyveres erők alkalmazására. Természetesen a minősített időszak kihirdetésének az oka döntő mértékben meghatározza a megteendő intézkedéseket is.

A következő időszakokat különböztetjük meg:

- veszélyhelyzet, amelyet általában természeti vagy ipari katasztrófa esetén az Országgyűlés jóváhagyásával a Kormánynak van joga elrendelni,

- szükségállapot, amelyet az ország nagyobb területi egységét érintő katasztrófa vagy polgárháború kitörésének fenyegetettsége esetében a köztársasági elnök rendelheti el kihirdetését.

- rendkívüli állapot, amelyet háborús fenyegetettség fennállása esetében az Országgyűlés rendelhet el. Akadályoztatásakor pedig az alkotmánybíróság elnöke, a miniszterelnök és a köztársasági elnök együttes véleménye alapján hirdethető meg. Ezt követően megalakul a Honvédelmi Tanács, amely egy személyben átveszi a jogalkotói és végrehajtói szerepkört. A rendkívüli állapot elrendelését rendszerint megelőzi egy körülbelül hat hónap időtartalmú veszélyeztetettségű időszak, amikor is az országnak fel kell tudnia készülnie a fegyveres küzdelemre. A rendkívüli állapot visszavonását pedig egy ugyancsak hat hónap-intervallumú helyreállítási időszak követi, amely hazánkat ért támadás nagyobb kárainak felszámolására, a bel- és külpolitikai helyzet stabilizálásának megkezdésére szolgál.

Miután már fogalmat tudunk alkotni a minősített időszakokról a gazdaságmozgósítással foglalkozó szervekről és az előttünk álló feladatokról, nézzük meg, hogy a felmerülő igények milyen forrásokból biztosíthatóak.

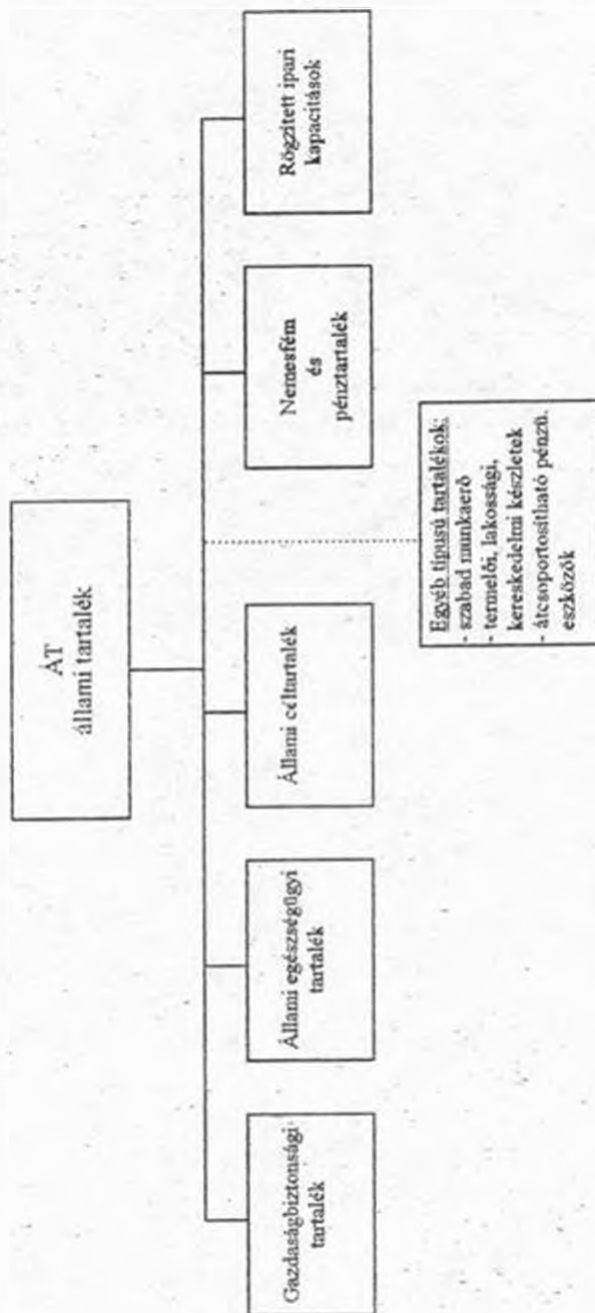
Az igények kielégítése négy alapvető módon történhet:

1. Objektumok, épületek, tárgyi eszközök és szakemberek igénybevétele. Ide sorolhatjuk az előzőeken kívül minősített időszakban munkakörükben vagy szakterületükön meghagyásban reszesített szakembereket, tartalékos katonákat, a Magyar Honvédség által igényelt technikai eszközöket, bázisokat is. Ebben a kategóriában konkrétan tudjuk vizsgálni, hogy a fennálló igények kielégíthetőek-e a nemzetgazdaságból és a lakosság köréből. Katonai vonatkozásban a kiegészítéssel foglalkozó katonai szervek felméréseik és nyilvántartásaik alapján ezeket az igényeket próbálják biztosítani, a velük párhuzamosan működő védelmi koordinációs irodákkal, amelyek a védelmi közigazgatás regionális szervei.

2. Folyó termelésből és meglévő készletekből történő igény kielégítés, azokat az üzemelő hazai rész vagy teljes tulajdonosi hányadú termelő vagy szolgáltató gazdasági egységeket jelenti, amelyek képesek a minősített időszakban felmértől szükséges részleges vagy teljes nagyságrendű kielégítésére. Ebbe a kategóriába soroljuk az ipari, mezőgazdasági termékeket, energiahordozókat, gyógyszereket, védelmi célú termék előállításához szükséges alapanyagokat, forgalmazónál tárolt kötelező készletezésű anyagokat, alapvető fogyasztási cikkeket.

Célszerű a szükséges kapacitásokat előszerződéses megkötésével biztosítani, hiszen a már aláírt szerződések stabilan működő gazdálkodó szervek esetében garanciát jelentenek a megbízó számára a szükséges kielégítésére a meglévő kapacitások lekötésével, a megbízott számára pedig a minősített időszakban a gazdálkodás folytatására. Ez azonban már a megállapodások megkötését követően kiadásokat jelent a honvédelmi közigazgatás számára, amelynek előnyeit csak a minősített időszak kihirdetését követően lehet igazán felmérni.

3. Ha azonban a minősített időszakos igények a politikai, gazdasági helyzet következtében nem biztosíthatók az előzőekben ismertetett módokon, akkor a védelmi célú állami tartalékokat kell mozgósítanunk (2. ábra). Ezek bázisát a múlt társadalmi rendszer teremtette meg, hiszen az akkori szövetségi rendszer katonai alapelvei a folyamatosan meglévő nagy állami készletek meglétét követelték meg,

2. ábra: Állami tartalékok rendszere

mert a hidegháború korszakában egy rövid előkészítést követően megindított támadást sikeres végrehajtásához nem lett volna elég idő a kapacitások fölfuttatásához. A politikai változásokat követően az ellenségkép ártékelődött, katonapolitikánk gyökeres változásokon ment keresztül. Jelenleg ismételten igyekszünk egy nagyobb és erősebb katonai és gazdasági szervezetbe integrálódni, amelyek a jövőben segítséget tudnak nyújtani egy esetleges nemzetközi konfliktus számunkra megfelelő rendezésében.

A védelmi célú tartalékból történő igény kielégítés egyik formája az igényelt erőforráselemek különböző előállítási fázisokban történő tartalékolása. Ez nem jelent mást, mint szükség esetén ezen különböző készletléti fokban lévő termékek, alapanyagok meglévő kapacitásokon, megfelelő időpontban való átfuttatását, készre gyártását. Tehát végeredményben egyes termékek (alapellátási cikkek, ipari és mezőgazdasági termékek) minősített időszak előállítása rögzített ipari kapacitások felhasználásával történik. Valójában ezek a védelem biztosításához alapvetően szükséges termékek mellett, olyan szolgáltatások és objektumok, amik békeidőszakban a minősített időszak követelményeire képest eltérően funkcionálnak.

Az ipari kapacitás vegyes, de napjainkban főként már vállalkozói tulajdonban lévő tartalékolási forma, amelynek fenntartása ugyancsak a védelmi közigazgatás költségvetéséből fedezhető, hasonlóan a folyó termelési kapacitások lekötéséhez. Szerződés kötése esetében természetesen a védelmi felkészítést végző szervnek kell eldöntenie, hogy a készterméket készletezzék és tárolják, vagy a gyártó kapacitásokat rögzítsék, illetve a kettő kombinációját együttesen alkalmazzák. Könnyen belátható, hogy a kapacitások lekötésének fő problémája a finanszírozhatóság, amely szükségességét alapos közgazdasági és biztonságpolitikai elemzésekkel alá kell tudni támasztani, figyelembe véve az adott erőforrásra eső importhányadot és ennek kiváltási lehetőségeit is.

Az állami tartalékolási rendszer további formái:

- a gazdaságbiztonsági tartalék, amely ugyancsak a nemzetgazdaság minősített időszakos működtethetőségét hivatott biztosítani. Ide soroljuk az energiahordozókat (olaj és olajszármazékok, földgáz, villamos energia előállításához szükséges alapanyagok), import alapanyagok (amelyekkel nem vagy csak kis mennyiségben

rendelkezünk pl.: gyógyszeripari, nehézipari, energetikai anyagok), élelmiszeripari alapanyagok és termékek,

- az állami egészségügyi tartalék a Népjóléti Minisztérium kezelésében lévő, minősített időszakos járványok, tömeges megbetegedések, sebesülések kezeléséhez, megelőzéséhez és ellátásához szükséges anyagok és eszközök,

- az állami céltartalék a szakminisztériumok kezelésében lévő saját feladataik ellátásához szükséges anyagok, eszközök, félkész és késztermékek, amelyeket külön nyilvántartásokon kezelnek és a szaktárcák saját költségvetési forrásaikból tartanak fenn.

- deviza és pénztartalék a Pénzügyminisztérium kezelésében lévő tartalékolási forma, amely a minősített időszakban a védelem előkészítését és fokozását elősegítő termékek, szolgáltatások importjának fedezetére szolgál.

Mint látható az állami tartalékok rendszerét a szakminisztériumok kezelik, gazdálkodnak vele a lehetőségeikhez képest kihasználva a piacgazdaság nyújtotta lehetőségeket a készletek fokozatos cserejében frissítésében a mindenkor meghatározott minimális készletszint fenntartása mellett. A szaktárcák eredményes gazdálkodása esetén, pedig lehetőség nyílik az elért nyereségek tervszerű visszaforgatására, a védelmi felkészültség szintjének emelésére.

4. Ha azonban a minősített időszakos igények az eddig ismertetett módokon nem elégíthetők ki kellő mértékben, csak abban az esetben kerülhet sor az importból történő beszerzésre. Ennek a biztosítási módnak a lényege, a megfelelő (veszélyeztetettségű időszakban vagy azt megelőzően) megrendelt behozatal tervezése, amelynek előnye, hogy nem igényel folyamatos költségráfordítást, de sajnos azonban növeli az ország függőségi viszonyát. A nagyfokú függőség veszélyének eredménye szélsőséges esetben a teljes kiszolgáltatottság lehet. Ennek bekövetkezését mindenképp el kell kerülnünk, ezért olyan megoldásokat kell keresnünk, amelyek számunkra megfelelő garanciát nyújtanak területi egységünk megvédéséhez.

Miután már röviden végignéztük a minősített időszakos tervező szervezet, feladataikat, igény kielégítés lehetséges módjait a következő következtetést mindenképp levonhatjuk. A felkészítési és minősített időszakok tervezése az ország

törvényhozó és végrehajtó szerveinek folyamatos szervező munkáját jelenti, amelyek költségvetési időszaki lebontásban, éves tervekben jelennek meg, majd ezek alapján realizálódhatnak. A Magyar Honvédség ennek a rendszernek egy szereplőjét, megpedig mint ahogy már korábban meghatároztuk, egyik fő követelménytámasztóját testesíti meg. Nem mellékes tehát a honvédség vezetésének, logisztikai és szervezéssel foglalkozó szakembereinek napra kész információkkal rendelkezniük a szükségletek és kielégíthetőségi lehetőségeik területén. Az államigazgatási szervekkel állandóan fenntartott párbeszéd eredménye, a közös munka sikere vagy sikertelensége alapvetően fogja meghatározni a honvédség védelmi képességeit.

Ezen ismeretek birtokában már mélyrehatóbban láthatjuk a közigazgatás és a katonai igazgatás összefüggését, a felkészítésben és minősített időszakban végzendő közös munka alapjait. Magának a tervező-szervező struktúrának gyakorlati működése begyűjtött információk és kiadott kérdőívek különböző rendezőelvek szerinti feldolgozásán és továbbításán alapul, amelyet a cikk terjedelme miatt az információs rendszerhez hasonlóan, ahhoz kötődően a későbbiek során tartok célszerűnek ismertetni.

Végezetül a sok száraz fogalmi leírásból adós vagyok még egy utolsó meghatározással, amelyre az előző oldalakon többször is utaltam, de eddig magyarázatot még nem adtam. Ez a honvédelmi igazgatás rendszere.

A honvédelmi igazgatás rendszere tulajdonképpen azokat a gazdálkodó szerveket takarja, amelyek részt vállalnak a védelmi felkészítés tervező-szervező munkájában. Ez rendszer két különálló szervezeti kategóriára osztható, a közigazgatás szerveire és a katonai igazgatás szerveire. A részletesebb tárgyalás megkezdése előtt azonban következő dologra fel kell hívni a figyelmet. Az ország védelme a közigazgatásban szerveződik, a honvédség "csak" a fegyveres küzdelmet vívja.

Az ország védelmi felkészítésében résztvevő közigazgatási szervek azok a centralizált, igazgatási feladatok mellett honvédelmi igazgatási jogköröket is gyakorló

kormányzati és közigazgatási regionális és helyi szervek, amelyeket az előzőekben már megismerhettünk. Ide soroljuk tehát az Országgyűlést, a Kormányt, a minisztériumokat, a Köztársasági Elnököt, a védelmi bizottságok rendszerét és a polgármesteri hivatalok rendszerét és minősített időszakban a Honvédelmi Tanácsot is.

A katonai igazgatási tevékenységet azok az igazgatási feladatokat is végrehajtó katonai szervek végzik, amelyek hatósági igazgatási módszerekkel igyekeznek hozzájárulni a fegyveres konfliktus sikeres megvívásához szükséges feltételek megteremtéséhez. A katonai igazgatás külső és belső feladatrendszerekben realizálódik.

A külső feladatrendszer, amely polgári területről igényelt a harc megvívásához alapvetően szükséges erőforrások (hadkötelesek, technikai eszközök) biztosítása a hadkiegészítéssel foglalkozó különböző szintű parancsnokságok feladatköre. Ők koordinálják a védelemhez szükséges erőforrások mozgósítását és igénybevételét.

A belső feladatrendszer, mint a nevéből is adódik a honvédségen belül a személyi állományra és technikai eszközökre irányuló a katonai igazgatási szervek által végzett szervező tevékenység. Ide tartoznak a Honvédelmi Minisztérium, Magyar Honvédség Vezérkar, Határőrség Országos Parancsnoksága, különböző szintű katonai parancsnokságok és parancsnokok.

E két igazgatási rendszer szoros együttműködése alapfeltétele a minősített időszakokban előforduló feladatok sikeres teljesítésének.

Úgy gondolom ennyi ismeret elegendő lehet a gazdaságmozgósítás és az abban résztvevő szervek feladatainak alapvető megismeréséhez. A továbbiak során a már beharangozott témakörökön túlmenően szeretnék egy összefoglaló elemzést közzé adni az 1995.-ben Győr városában megtartott többfokozatú közigazgatási rendszergyakorlatról, annak tapasztalatairól, amely egy kis gyakorlati segítséget nyújt a már megismert elméleti rendszerstruktúra elmélyítéséhez. Mindezt követően érdemes még a katonai igazgatási szervek és a védelmi közigazgatási szervek közötti együttműködés mélyebb boncolgatása, kapcsolati szintjeik feltérképezése esetleg

fejlesztési lehetőségek meghatározása, ugyanis mint már tudjuk ez a meghatározója a honvédelem feladatainak teljesítésének, a sikeres alkalmazhatóságának.

Öszintén remélem sikerült a gazdaságmozgósításról, annak feladatrendszeréről, szerepéről egy szűkebb tájékoztatást adva, néhány e téma iránt érdeklődő figyelmét a további átfogóbb ismeretanyag megszerzésére irányítani. Mindenképp fontosnak tartom azonban, hogy foglalkozzunk e témakörrel, hiszen e nélkül kissé talán egyoldalúan látjuk a minősített időszakos mozgósítási feladatokat, követelményeket és nehezen tudjuk érzékelni az országot terhelő feladatok mennyiségét, összetettségét.

Felhasznált irodalom

- [1] - Fenyvesi Károly alez.: A katonai és védelmi közigazgatás kapcsolódó feladatai, együttműködési területei. Katonai logisztika 3. évfolyam 1..2. szám
- [2] - PM. GM. osztály: A GM. új rendszerére vonatkozó elgondolás és megvalósítás helyzete 1995-ben. Tanulmány.
- [3] - A honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény
- [4] - A 1041/1994.(V.31.)Kormányhatározat